

Brüsszel, 2016. november 18.
(OR. en)

14463/16

**Intézményközi referenciaszám:
2015/0278 (COD)**

**SOC 711
MI 718
ANTIDISCRIM 70
AUDIO 124
CODEC 1666**

JELENTÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága / a Tanács
Biz. dok. sz.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 - COM(2015) 615 final
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés követelményeire vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről – Jelentés az elért eredményekről

BEVEZETÉS

Az európai akadálymentesítési irányelvre irányuló javaslattal kapcsolatos első megbeszélések az előző félévben került sor¹, ezért a szlovák elnökség alatt folytatott megbeszélések alapját az egymást követő elnökségi szövegezési javaslatok vizsgálata képezte. A munkacsoport a második félévben hat ülésnapot szentelt a javaslatnak.

Számos delegáció általános vizsgálati fenntartással élt a javaslattal kapcsolatban. Hasonlóképpen több delegáció jelezte, hogy még mindig vizsgálják a szlovák elnökség által benyújtott szövegezési javaslatokat. A dán, a máltai és az egyesült királysági delegáció parlamenti vizsgálati fenntartással élt.

¹ Az elért eredményekről szóló első jelentés az EPSCO Tanács 2016. júniusi ülésén került benyújtásra (9627/16).

A SZLOVÁK ELNÖKSÉG MEGKÖZELÍTÉSE

Az elnökség elsősorban olyan kérdésekre összpontosított, amelyek lényegesek voltak annak szempontjából, hogy előrelépést sikerüljön elérni a megbeszélések során, beleértve többek között a bizottsági javaslat hatályának (az (új) -1. cikk és az 1. cikk) és a fogalommeghatározásoknak (2. cikk) a tisztázását. Az elnökség különösen arra törekedett, hogy javítsa a szöveg jogi egyértelműségét, és elkerüljön minden átfedést vagy összeütközést a már hatályban lévő más uniós jogszabályokkal. Figyelembe véve azt is, hogy számos delegáció általános vizsgálati fenntartással élt a javaslattal kapcsolatban, az elnökség fokozatos megközelítést alkalmazott a szöveg módosítása során. Megvitatta valamennyi cikket és a hozzájuk tartozó preambulumbekkezdéseket, és többet újraszövegezett közülük.

A szöveget illetően az elnökség által javasolt főbb horizontális módosítások a következők:

Az ENSZ-egyezményben szereplő fogalommeghatározás alkalmazása. A javaslat a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtásának a részét képezi. A javaslatban használt fogalommeghatározást ezért az elnökség összehangolta a „fogyatékossgal élő személyek” fogalmának az ENSZ-egyezményben alkalmazott meghatározásával. Az elnökségi szöveg azt is hangsúlyozza azonban, hogy a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása nem csak a fogyatékossgal élő személyek számára lenne előnyös, hanem bármilyen – állandó vagy ideiglenes – egészségkárosodással élő személy számára.

A javaslat belső piaccal kapcsolatos célkitűzésére való összpontosítás. A „Tárgy” című új cikk (-1. cikk) határozza meg az irányelvtervezet célját, egyértelművé téve különösen azt, hogy az európai akadálymentesítési irányelv hivatott felszámolni és megelőzni minden olyan belső piaci akadályt, amelyek a különböző tagállamok által meghatározott, esetlegesen eltérő hozzáférhetőségi követelményekből erednek. Míg a más uniós jogi aktusokhoz kapcsolódóan javasolt hatály (1. cikk (3) bekezdés) az említett jogi aktusok hatályával egyezik meg és túlmege az európai akadálymentesítési irányelvben felsorolt konkrét termékeken (1. cikk (1) bekezdés) és szolgáltatásokon (1. cikk (2) bekezdés), az elnökség – több delegáció kérése nyomán – azt javasolta, hogy az európai akadálymentesítési irányelvnek szigorúan azokra a konkrét termékekre és szolgáltatásokra kell korlátozódnia, amelyek már eddig is az európai akadálymentesítési irányelv hatálya alá tartoztak. Az 1. cikknek az elnökség által javasolt (3) bekezdése így csak azokra az uniós jogi aktusokra korlátozódná, amelyek kötelező rendelkezéseket tartalmaznak a hozzáférhetőség tekintetében. Ezen túlmenően ezen uniós jogi aktusok tekintetében a hozzáférhetőségi követelményeket csak az európai akadálymentesítési irányelv 1. cikke (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó termékek és szolgáltatások tekintetében kellene alkalmazni.

Az épített környezetre vonatkozó önkéntes hozzáférhetőségi követelmények alkalmazásának tisztázása. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az európai akadálymentesítési irányelvben szereplő egyes szolgáltatások (személyszállítás, fogyasztói banki szolgáltatások, telefonszolgáltatások/elektronikus hírközlés) esetében az európai akadálymentesítési irányelv által meghatározott hozzáférhetőségi követelményeknek az e szolgáltatások igénybevevői által használt épített környezetre is vonatkozniuk kell. Az elnökség ezt az „ösztönző” rendelkezést egy külön 3a. cikkben helyezte el, hogy egyértelművé tegye a követelmények önkéntes jellegét. Amennyiben azonban a fenti szolgáltatások nyújtására más uniós jogi aktusok alapján kerül sor, a tagállamoknak alkalmazniuk kell az említett uniós jogi aktusokban foglalt, az épített környezetre vonatkozó valamennyi kötelező hozzáférhetőségi követelményt.

A gazdasági szereplők és az illetékes hatóságok pénzügyi és adminisztratív terheinek csökkentése, a piacfelügyeleti hatóságokat és a Bizottságot is beleértve. Sok delegáció úgy vélte, hogy a bizottsági javaslatban szereplő rendelkezések jelentős adminisztratív és pénzügyi terhet jelentenének. Az elnökség több megoldást javasolt a gazdasági szereplőkre, az illetékes hatóságokra, a piacfelügyeleti hatóságokra és a Bizottságra nehezedő teher csökkentésére. Javasolta például, hogy az európai akadálymentesítési irányelv egyes rendelkezései esetében korlátozzák az alkalmazás idejét.

Az elnökség gondoskodni kívánt arról, hogy a szolgáltatók vagy az illetékes hatóságok számára elegendő idő álljon rendelkezésre ahhoz, hogy alkalmazkodni tudjanak az európai akadálymentesítési irányelvben foglalt hozzáférhetőségi követelményekhez, ezért olyan rendelkezésekkel egészítette ki a szöveget, amelyek lehetővé teszik az olyan hosszú távú szerződésekből eredő jogok és kötelezettségek megőrzését, amelyek megkötésére az európai akadálymentesítési irányelv hatálybalépése tekintetében javasolt időpontot megelőzően kerül sor (lásd az (új) 27a. cikket). Például egy szolgáltató mindaddig folytathatná önkiszolgáló terminálok üzemeltetését, amíg azok el nem érték a gazdaságilag hasznos élettartamuk végét vagy amíg azok teljes mértékben el nem amortizálódtak (lásd az (új) 27a. cikket).

A szöveg immár azt is egyértelművé teszi, hogy az európai akadálymentesítési irányelvnek nincs visszamenőleges hatálya; más szóval csak olyan termékekre és szolgáltatásokra kell alkalmazni, amelyeket az irányelv alkalmazásának kezdő napját követően hoztak forgalomba, illetve nyújtottak. Ugyanilyen időbeli korlátozás vonatkozik minden olyan pályázati felhívásra, programra és közlekedési infrastruktúrára, amelyek esetében a beszerzésre, az elfogadásra/megvalósításra, illetve a megépítésre az irányelv alkalmazásának kezdő napját követően kerül sor. Az elnökség ezenkívül javasolta a védzáradékok alkalmazásával kapcsolatos értesítések elkészítésére és benyújtására vonatkozó kötelezettségek enyhítését, továbbá javasolta azon kötelezettség eltörlését, hogy nyilvántartást kelljen vezetni valamennyi olyan panaszról, amelyben arról számolnak be, hogy valamely termék nem felel meg a hozzáférhetőségi követelményeknek.

A 765/2008/EK rendelet szerinti **új jogszabályi keret és piacfelügyeleti intézkedések kiigazítása** az európai akadálymentesítési irányelvben foglalt hozzáférhetőségi követelmények tekintetében. A bizottsági javaslat a termékharmonizációt illetően az új jogszabályi kereten alapuló megközelítést követi; az új jogszabályi kereten nyugvó szokásos megfogalmazás rendelkezéseket tartalmaz az egészségre, a biztonságra, a környezetre vagy egyéb közérdekre jelentett „súlyos veszélyekre” vonatkozóan. Az elnökségi szöveg azonban világossá teszi (17. cikk (-1) bekezdés), hogy az európai akadálymentesítési irányelvben foglalt hozzáférhetőségi követelményeknek való meg nem felelésnek nem kell súlyos veszélynek minősülnie az új jogszabályi kereten alapuló más termékirányelvek és a 765/2008/EK rendelet értelmében. Az elnökség ezen túlmenően azt is meghatározta, hogy a belső piaci hatóságok által kiszabható legsúlyosabb intézkedések – mint például egy termék visszahívása vagy forgalomból való kivonása – csupán *legvégső esetben* alkalmazhatók.

Az I. melléklet átszervezése. Ugyan az elnökség a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés követelményeiről szóló I. melléklet tartalmát illetően nem javasolt komolyabb módosításokat, jelentős mértékben egyszerűsítette azonban e melléklet szövegét. A delegációk széles körben üdvözölték ezt az egyszerűsítést.

SZÖVEGEZÉSI JAVASLATOK a KÜLÖNBÖZŐ TERMÉKEK, SZOLGÁLTATÁSOK és UNIÓS AKTUSOK kapcsán

Az egyes ágazatokra, termékekre, szolgáltatásokra és az irányelvtervezet más elemeire vonatkozóan az elnökség több konkrét szövegezési javaslatot tett.

Világossá tette **az európai akadálymentesítési irányelv hatálya alá tartozó termékek** körét (1. cikk (1) bekezdés). A delegációk ezt a szövegrészt általánosságban véve nem találták ellentmondásosnak. A „*fejlett számítástechnikai kapacitású*” kifejezés azonban több alkalommal is vita tárgyát képezte. A delegációk megjegyezték: az, hogy mi számít *fejlettnek*, mindig is a technológiai fejlődés függvénye lesz. A vonatkozó megbeszélések fényében az elnökség javaslatot tett a „*fejlett számítástechnikai kapacitású*” fogalmának meghatározására, melyet úgy kell kialakítani, hogy a gazdasági szereplők és az akadálymentesített berendezéseket használók számára egyaránt világos legyen: mikor várható el ésszerűen, hogy a berendezés rendelkezzen az akadálymentességet biztosító funkciókkal.

Az elnökség jelentős mértékben módosította az **európai akadálymentesítési irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatásokra** vonatkozó rendelkezéseket (1. cikk (2) bekezdés). Az európai akadálymentesítési irányelvre vonatkozó javaslatban foglalt szolgáltatások többségét illetően már uniós szintű szabályozás van érvényben, így például a közlekedési szolgáltatások, az audiovizuális szolgáltatások és az elektronikus hírközlési szolgáltatások esetében is. Ezek a szabályok ugyanakkor csak korlátozott rendelkezéseket tartalmaznak az akadálymentesítésre vonatkozóan. Szövegezési javaslataival az elnökség igyekszik egyértelművé tenni, hogy az irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatásoknak mely elemei tartoznak az irányelv hatálya alá (1. cikk), és pontosan mit kell érteni alattuk (2. cikk). Így például módosította a szöveget annak érdekében, hogy világossá tegye: a **közlekedési szolgáltatások kapcsán csak bizonyos konkrét elemek** tartoznak az európai akadálymentesítési irányelv hatálya alá (1. cikk, (2) bekezdés, c) pont). Az új szöveg kifejezetten utal a **nyújtott szolgáltatás és a nyújtásakor használt berendezések közötti kapcsolatra** (lásd: 1. cikk, (2) bekezdés, a) és b) pont, c) pont ii. alpont és e) pont). Az elnökség pontosította az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontját, mivel a szöveg csak „az audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz való hozzáférésre”, és nem magukra az audiovizuális szolgáltatásokra vonatkozik (lásd a 2. cikk 6a. pontjában lévő fogalommeghatározást).

Az elnökség a 2. cikkbe beillesztett több **új fogalommeghatározást** is („szolgáltatás”, „szolgáltató”, „fogyasztói banki szolgáltatás”, különböző közlekedési szolgáltatások, „számítógépes hardver”, „operációs rendszer” stb.).

Mindemellett törekedett arra, hogy **kiküszöbölje az esetleges ütközéseket az európai akadálymentesítési irányelv és azon ágazati uniós jogszabályok között**, amelyek már rendelkeznek a közlekedési ágazatban a csökkent mozgásképességű személyeknek nyújtandó segítségről és a hozzáférés tekintetében alkalmazandó egyéb követelményekről; e célból az elnökség újabb rendelkezésekkel egészítette ki az 1. és a 3. cikket (lásd mindenekelőtt a 3. cikk (11)–(15) bekezdését).

Az elnökség a **honlapok** akadálymentesítéséről szóló irányelv² elfogadása nyomán naprakésszette a honlapok tekintetében alkalmazandó akadálymentesítési követelményekre való hivatkozásokat.

A delegációk megvitatták az **e-könyvek** kapcsán felmerült különböző kérdéseket, így azt is, hogy az e-könyv szolgáltatásnak vagy terméknek minősül-e. E megbeszélések nyomán az elnökség célszerűnek vélte a szövegbe beilleszteni az e-könyv fogalommeghatározását.

Néhány delegáció aggodalmának adott hangot azzal kapcsolatban, hogy az akadálymentesítési követelmények miatt magas költségek hárulhatnak az **e-kereskedelmi** szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra, és ezen belül is különösen a kis- és középvállalkozásokra, valamint a mikrovállalkozásokra.

² Az említett irányelv a közszférabeli szervezetek honlapjaira vonatkozóan állapít meg akadálymentesítési követelményeket. Az irányelvet hamarosan kihirdetik az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

Hosszas vita tárgyát képezte a hatályról szóló 1. cikk (3) bekezdése és a „**Hozzáférhetőségi követelmények más uniós jogszabályokban**” című VI. fejezet (21–23. cikk). A közelmúltban elfogadott több uniós aktus (így a közbeszerzésről, a 2014–2020-as finanszírozási időszakra vonatkozó uniós forrásokról, a tömegközlekedési szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzési eljárásról, a közlekedési infrastruktúráról szóló jogi aktus) is hivatkozik a hozzáférhetőségre (kötelezően előírt vagy önkéntesen alkalmazandó követelmények formájában), de csak általánosságban. A Bizottság javaslata több hivatkozást is tartalmaz ezekre az uniós aktusokra. Néhány delegáció azt javasolta, hogy a más uniós aktusokra hivatkozó összes rendelkezést, vagy azok egy részét töröljék az irányelvből, más delegációk pedig azon a véleményen voltak, hogy az új irányelvnek csak az európai akadálymentesítési irányelv hatálya alá tartozó termékek és szolgáltatások tekintetében kellene kiterjednie a többi uniós aktusra. Az elnökség ezért az 1. cikkbe beillesztett egy új, (3a) bekezdést, ami megállapítja, hogy a más uniós aktusok hatálya alá eső akadálymentes termékekre és szolgáltatásokra az új irányelv csak annyiban vonatkozik, amennyiben azok az 1. cikk (1) és (2) bekezdése értelmében egyben ezen új irányelv hatálya alá is tartoznak. Ezen túlmenően a szövegezési javaslat szerint az új irányelv hatálya csak azokra a már meglévő uniós jogszabályokra terjedhet ki, amelyek *kötelezően* alkalmazandó akadálymentesítési rendelkezéseket tartalmaznak.

KÖVETKEZTETÉS

A delegációk elismerően nyilatkoztak az elnökség javaslatairól³, mivel azok elsősorban az általuk megfogalmazott legfőbb aggodalmakra keresik a megoldást, ideértve a jogbiztonság javítását, az adminisztratív és pénzügyi terhek csökkentését, valamint annak biztosítását, hogy ne legyen átfedés az európai akadálymentesítési irányelv és a többi uniós aktus között.

A szlovák elnökség alatt folytatott megbeszélések központjában a szöveg lényegi elemei álltak (hatály, fogalommeghatározások, átmeneti intézkedések), de emellett vannak még más olyan kérdések is, amelyekkel a későbbiekben még foglalkozni kell. A szabványokról és műszaki előírásokról szóló IV. fejezetet például a delegációk még nem vitatták meg részletesen. A megbeszélések utolsó szakaszában több delegáció is részletes szövegezési javaslatokat terjesztett be; ezeket a jövőbeli munka során figyelembe fogjuk venni.

Mivel néhány tagállam álláspontja még mindig nem ismert (e tagállamoknak még le kell zárniuk a javaslat vizsgálatát), a szlovák, illetve a soron következő máltai elnökség közös kérdőívet készítene elő, hogy iránymutatást kérjen a még előttünk álló tárgyalások alakításához.

A következő félévben a Tanács előkészítő szervei folytatják a tanácsi álláspont kidolgozására irányuló munkát, hogy meg lehessen kezdeni a tárgyalásokat az Európai Parlamenttel; utóbbi várhatóan 2017 első felében fogalmazza meg álláspontját.

³ Az elnökség legutóbbi szövegezési javaslatait a 14095/16 dokumentum tartalmazza.